

Jens Ringsing
Øllebøllevej 1
4894 Øster Ulslev

MILJØGODKENDELSE

15-05-2020

Guldborgsund Kommune har den 4. februar 2020 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til svinebesætningen på ejendommen Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 216158. Det er første version af skemaet, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøgodkendelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 15. maj 2020 på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljø Administration, DMA.mst.dk. Findes her: Link. Se under vedhæftninger.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din eventuelle konsulent blive orienteret herom.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37,
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 19/44398
SAGSBEHANDLER:
ANNETTE BRUUN HANSEN
DIR +45 54731983
ABH@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration) link: <https://dma.mst.dk/>. Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen senest den 12. juni 2020.

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på ét af følgende links <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe->

[og-foedevareklagenævnet](https://www.borger.dk/), <https://www.borger.dk/> eller <https://indberet.virk.dk/>. Søg efter "Klageportal" ved brug af de to sidstnævnte links. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen.

Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Guldborgsund Kommune, på mail: teknik@guldborgsund.dk, telefon 5473 1000 eller ved at sende et brev til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet>.

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Yderligere oplysninger

Har du spørgsmål til denne miljøgodkendelse, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. 5473 1983 eller på E-mail abh@guldborgsund.dk.

Med venlig hilsen

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Underretning om afgørelse

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- *Afgørelsens adressat*
- *Konsulent for sagen*
- *Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk*
- *Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via E-mail: mail@dkfisk.dk*
- *Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup, via E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk*
- *Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk*
- *Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk*
- *Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk*
- *Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk*
- *DOF Storstrøm, v/ formand Bo Kayser, Pilevej 2, 4773 Stensved, E-mail: guldborgsund@dof.dk og kontakt@dofstor.dk*

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

GULDBORGSUND

§ 16 A MILJØGODKENDELSE

§ 16A MILJØGODKENDELSE TIL SVINEBESÆTNINGEN PÅ KRUMSØVEJ 22, 4894 ØSTER
ULSLEV

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	5
1.3	Resume	6
1.4	Afgørelse	7
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	9
2.1	Generelle forhold.....	9
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	9
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift.....	9
2.4	Nabopåvirkning	10
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	11
2.6	Bedst tilgængelige teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger.....	12
2.7	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	12
2.8	Egenkontrol og dokumentation	12
2.9	Generelle bemærkninger	12
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	15
3.1	Generelle forhold.....	15
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	15
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	18
3.4	Nabopåvirkning	25
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	34
3.6	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	37
3.7	Dokumentation	44
3.8	Miljøkonsekvensrapport og vurdering	46
3.9	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	49
3.10	Husdyrbrugets ophør	49
3.11	Høringer.....	50
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	50
5	BILAG	51

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 4. februar 2020 modtaget ansøgning fra Jens Ringsing om ny miljøgodkendelse af dyreholdet på Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev med CVR-nr. 25907795. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 216158. Det er version 1 af skemaet, indsendt den 4. februar 2020, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Ansøger ønsker godkendelse af eksisterende staldafsnit og gødningsoptøningsanlæg.

Lovgivning

Miljøgodkendelsen gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade og ikke til et antal dyreenheder eller antal dyr.

Produktionsarealet er det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsoptøning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign. Servicerum, gangarealer m.v., og stiafskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsoptøning, medregnes således ikke.

Med rammerne for godkendelse opnås fleksibilitet i produktionen idet f.eks. slagtesvinenes vægtinterval frit kan ændres, og antallet af slagtesvin, der produceres på det godkendte produktionsareal, kun er begrænset af dyrevelfærdskravene.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende produktion på Krumsøvej 22 er tidligere godkendt af en kap. 5 miljøgodkendelse (§33 i miljøbeskyttelsesloven) meddelt den 4. december 2006. Bedriften er efterfølgende blevet revurderet den 13. november 2015 efter ændring via anmeldelsesordningen: Skift i dyretype den 15. juli 2015.

Det er miljøgodkendelse fra 2006 der danner udgangspunktet for 8 års driften. Med hensyn til nudriften er der taget udgangspunkt i den revideret miljøgodkendelse fra 2015.

Samdrift med andre husdyrbrug

Der drives ikke andre bedrifter med dyrehold fra andre ejendomme under samme CVR-nummer.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse til svinebesætning på Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev.
Godkendelsen omfatter:	730 m ² produktionsareal til slagtesvin (drænet gulv + spalter 33/66%). 749 m ² produktionsareal til slagtesvin (Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv). 167 m ² produktionsareal til slagtesvin (drænet gulv + spalter 33/66%). 539 m ² gylleoverflade, (gyllebeholder) med naturligt flydelag.
Dato ikrafttrædelse:	15. maj 2020
Bedriftens adresse:	Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev.
CVR-nr.	25907795
CHR-nr.:	107867
Ejendomsnummer:	376-0011078
Matr.nr. og ejerlav:	9a Øllebølle By, V. Ulslev m.fl.
Bedriftens ejer og ansøger:	Jens Ringsing, Øllebøllevej 1, 4894 Øster Ulslev.
Konsulent:	Heidi Ledskov, VKST, Fuldbytvej 15, 4180 Sorø, tlf. 51489081, E-mail hsl@vkst.dk.
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Ansøgning er forannonceret:	d. 27. februar til 26. marts 2020
Forhøring af ejer og konsulent:	d. 26. marts til 14. april 2020
Nabo/partshøring i perioden:	d. 14. april til 14. maj 2020
Godkendelsesdato:	d. 15. maj 2020
Afgørelse annonceret:	d. 15. maj 2020
Klagefrist udløber:	d. 12. juni 2020
Søgsmålsfristen udløber:	d. 15. november 2020
Retsbeskyttelse udløber:	d. 15. maj 2028
Revurdering påbegyndes:	2028

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at få godkendt den eksisterende produktion af slagtesvin i eksisterende stalde, med et samlet produktionsareal på 1.646 m² (3 staldafsnit). Desuden er der en eksisterende gyllebeholder med et overfladeareal på 539 m².

Der bygges ikke nyt i forbindelse med dette projekt, og bygningsmassen øges ikke i forhold til nudriften eller 8 års driften. Der søges om fleksibilitet til produktionen i staldene, hvad angår antal og vægt af slagtesvinene.

Husdyrbruget på Krumsøvej 22 er et IE-husdyrbrug, da der er der over 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg).

Der er ikke søgt om nogle flexgrupper, så fordeling af dyretyper og staldtyper i de enkelte staldafsnit ligger fast.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011.

Vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016.

De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021.

Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Med udgangspunkt i at der ikke skal laves bygningsmæssige ændringer er det vurderet, at det ansøgte ikke ødelægger/slører området's landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

BAT og IE-direktiv

Der er tale om et IE-husdyrbrug omfattet af IE-direktivets (Direktivet om industrielle emissioner m.v.) Direktivets bilag I, pkt. 6 gældende for intensiv fjerkræavl eller svineavl, hvor der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin over 30 kg.

Det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra bedriftens anlæg.

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af § 16 a, stk. 2, er der gennemført vurderinger af væsentlige virkninger med udgangspunkt i en miljøkonsekvensrapport udarbejdet af ansøger/ansøgers konsulent.

Samlet set er det vurderet, at det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på befolkningen/menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jord, grundvand, luft, klima, materielle goder, kulturarv eller landskabet. Ved vurdering af blandt andet lugtgener og ammoniakpåvirkning på naturområder er der taget højde for eventuelle samspil med andre husdyrbrug i området.

Alle vurderingerne er lavet med udgangspunkt i både direkte og indirekte virkninger samt i forhold til samspil mellem de forskellige faktorer.

Miljøkonsekvensrapporten indgår som en del af processen for ansøgninger om godkendelse og tilladelse omfattet af VVM-direktivets krav om miljøkonsekvensvurdering. Dette omfatter også krav til høringer og sagsbehandling i øvrigt, som er indeholdt i reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afsnit IV samt husdyrbruglovens¹ kapitel 6.

Miljøkonsekvensrapporten er både vedlagt som bilag (bilag 3) og delvis indbygget i den miljøtekniske redegørelse. Guldborgsund kommunes vurdering af miljøkonsekvensrapporten fremgår således efter de relevante afsnit.

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring/udvidelse af bedriften, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 a miljømiljøgodkendelse til svineproduktionen på landbrugsejendommen Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev hørende til bedriften med CVR-nummer 25907795.

---

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019

Miljøgodkendelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, da der er tale om etablering af et husdyrbrug over grænsen for IPPC-/IE-husdyrbrug på grund af 2.000 stipladser til slagtesvin over 30 kg.

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøgodkendelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 1.646 m² og et gødningslagerareal på 539 m², fordelt på:

- 730 m² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/67%). Nordlige stald.
- 749 m² produktionsareal til slagtesvin (delvis spaltegulv 50-75% fast gulv). Sydlige stald.
- 167 m² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/67%). Udleveringsrum.
- 539 m² gylleoverflade (gyllebeholder), med naturligt flydelag

Guldborgsund kommune meddeler miljøgodkendelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, så snart der ændres i dyreholdet jf. de nye fleksible regler.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hver 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år, eller når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny og for bedriften relevant BAT-konklusion.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Ingen vilkår

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

4. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Stald	Staldtype	Areal m²	Produktionsareal m²	Dyretype
Stald Nord	Drænet gulv + spalter (33/66%)	853	730	Slagtesvin
Stald Syd	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	852	749	Slagtesvin
Stald Udleveringsrum	Drænet gulv + spalter (33/66%)	206	167	Slagtesvin
I alt			1.646	

Rengøring

5. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
6. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

7. Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Spildevand

8. Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrequisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

9. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

10. Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.
11. Omrøring af gyllen skal koncentrereres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
12. Flydelag på gyllebeholderen skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholder, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

Fluer og skadedyr

13. Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

14. Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

15. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)

helligdage		
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

16. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Lys

17. Ved indretning og drift af bedriften skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

Flydende husdyrgødning

18. Bedriften skal til stadighed kunne dokumentere, at den råder over opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders produktion.
19. Bedriften har maksimalt tilladelse til 539 m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg. Gyllebeholderen er med naturlig flydelag.
20. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpeump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
21. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
22. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

2.6 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Ingen vilkår.

2.7 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Ingen vilkår.

2.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Ingen vilkår.

2.9 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 1261 af 29-11-2019 §§ 49 skal den ansvarlige for driften af et IE-husdyrbrug straks rette henvendelse til kommunen, hvis husdyrbruget konstaterer, at godkendelsesvilkårene ikke kan overholdes. Den ansvarlige for driften skal samtidig straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., § 59 a bortfalder denne miljøgodkendelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelse.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a, stk. 2 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 40 stk. 2.

- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 41, stk. 2 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug § 38, stk. 3 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt det vil sige i 2028 og derefter mindst hvert 10. år.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 52 skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.
- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug § 42 og 43, skal IE-husdyrbrug have et miljøledelsessystem, samt oplære deres personale. Miljøledelsessystemet skal indføres fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrloven.
- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug § 44, skal IE-husdyrbrug have en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab.
- Bekendtgørelse nr. 760 af 30.07.2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødnings krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 224 af 08.03.2019 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1686 af 18.12.2018.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne miljøgodkendelse.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
15. maj 2020

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev ejet af Jens Ringsing. Til bedriften er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 107867. Bedriften drives under CVR nr. 25907795.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften.

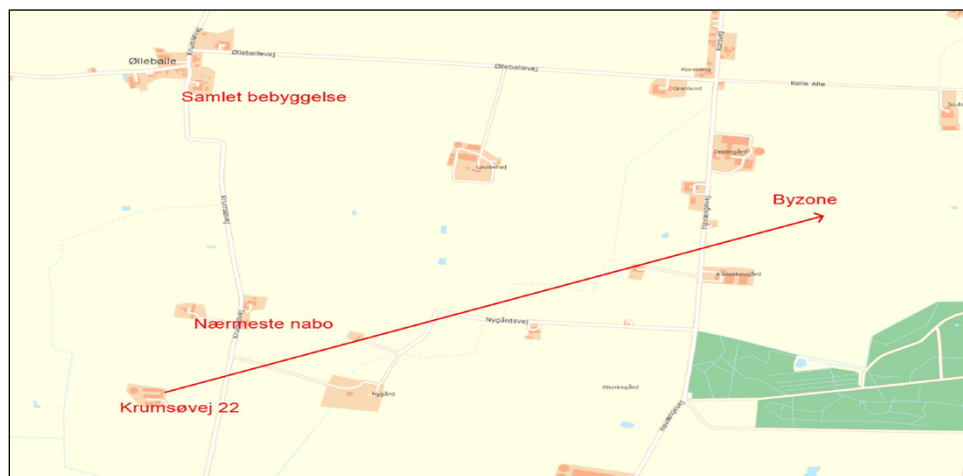
Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne miljøgodkendelse fastholdes.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Krumsøvej 20, som ligger ca. 300 m nord for anlægget. Krumsøvej 7 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Krumsøvej 7 ligger over 1.200 m mod nord. Nærmeste byzoneområde er Erhvervsområde ved Kettinge, som ligger over 7.000 m mod øst. Se nedenstående kort.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

I og med der ikke opføres nye bygninger, er der ikke set nærmere på afstandskravene i husdyrbrugslovens kap. 2. Afstandene til nærmeste naturområder fremgår af nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste punkt på staldanlægget til områdetypen.

Tabel 1. Staldanlæggets placering ift. afstandskrav

	Afstand fra anlægget
Kategori 1-natur – ammoniakfølsom naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	Ca. 500 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	Ca. 2.800 meter

Udformningen af bedriftens anlæg fremgår af nedenstående kort.

Kort 2. Oversigtskort over bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de gældende afstandskrav jf. kap. 2 i husdyrbrugloven er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensation i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj som følge af anlæggets placering og lokalisering.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Anlægget ligger således uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å-beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede

naturområder, lavbundsarealer og værdifulde kulturmiljøer. Anlægget ligger dog inden for kystnærhedszonen.

Da der jf. det ansøgte ikke vil blive bygget nyt, vil anlægget ikke få betydning for kystnærhedszonen. Der er kun tale om udvidelse i eksisterende lovligt opførte bygninger.

Bedriften overholder gældende regler, og der er ikke behov for at dispensere fra gældende lovgivninger. Der er således ikke vurderet behov for at stille vilkår i relation til bygge-, beskyttelseslinjer eller fredninger.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er overholdt. Det ansøgte vurderes derfor ikke at få en væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Bedriften fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle eksisterende bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Således udgør bedriftens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Situationsplan".

I og med der ikke skal opføres nye bygninger vil det ansøgte ikke have nogen væsentlig landskabelig betydning, og der ikke er behov for vilkår om udformning og placering.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften fremstår som en samlet enhed og udvidelsen ikke får væsentlig betydning for de landskabelige værdier.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Landskabelige værdier

Anlægget ligger i område som er udpeget til bevaringsværdi landskaber samt større sammenhængende landskaber.

I og med der ikke skal opføres nye eller ændres væsentligt i eksisterende bygninger, er det vurderet at det ansøgte ikke har nogen væsentlig landskabelig betydning for området.

Landskabet omkring ejendommen er karakteriseret ved, at være relativt fladt med spredte læhegn og beplantninger, landbrugsejendomme, enkelte fritliggende huse og mindre landsbyer.

Kulturhistoriske værdier

Bedriften ligger uden for værdifulde kulturmiljø, og bevaringsværdige landsbyer. Ca. 800 meter mod nord er et område udpeget som mindre rural by, Vester Ulslev. Kulturmiljøet vil ikke blive berørt af ændringen af bedriften.

Nærmeste beskyttede fortidsminder er beliggende ca. 1.300 meter syd fra anlægget. Da anlægget ligger uden for beskyttelseszonen på 100 meter, vurderes det, at fortidsmindet ikke blive berørt af bedriften.

Naturmæssige værdier

Anlægget ligger uden for særlige lokale naturområder og jordbrugsområder med særlige naturværdier.

Nærmeste områder, som er udpeget som økologiske forbindelser, er beliggende ca. 500 m nord øst for anlægget. De økologiske forbindelser bliver ikke berørt af det ansøgte.

Geologiske værdier

Syd for bedriften er kyst landskabet mellem Hyllekrog og Rødsand udpeget som et geologisk interesseområde. Et sådant område er prioriteret i relation til landskabelige værdier. Med udgangspunkt i, at der ikke skal opføres nye eller ændres væsentligt i eksisterende bygninger, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig indflydelse på de geologiske værdier i området.

Rekreative værdier

Nærmeste friluftsområde er skovområdet bestående af Høvænge Skov. Selve bedriften ligger ca. 1.200 meter nord for friluftsområdet, og det vurderes, at det ansøgte ikke vil have væsentlig indflydelse på området.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen af anlægget ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelser og lignende regionale udpegninger. Samlet vurderes det, at det ansøgte ikke har en væsentlig landskabelig eller visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Bedriftens produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagre, den såkaldte "stipladsmodel". Denne model forudsætter, at lugt- og ammoniakemissionen vil være relativ konstant uanset produktionsforhold. Ved vurdering af bedriftens miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om tilladelse til eksisterende produktionsareal med den fleksibilitet, der gives med lovgivningen med hensyn til antal dyr og vægt. Der er ingen ændring i bygningsmassen og der inddrages ikke nyt produktionsareal. Samtidig er der ikke søgt om flexgruppe i dyretype.

Bedriften drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Der er stillet vilkår om, at bedriften indrettes og drives som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 2: Stalde

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald Nord	Drænet gulv + spalter (33/67%)	853	730	Slagtesvin
Stald Syd	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	825	749	Slagtesvin
Udleveringsrum	Drænet gulv + spalter (33/67%)	206	167	Slagtesvin
I alt			1.646	

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Udleveringsrummet er søgt som produktionsareal, selv om det i vejledningen til husdyrbrugloven fremgår at udleveringsrum som hovedregel ikke er produktionsareal. På Krumsøvej 22 har grisene adgang til både vand og foder i udleveringsrummet og der kan ind i mellem være dyr i mere en et par timer. Det er derfor vurderet at udleveringsrummet kan godkendes som produktionsareal.

Tidligere produktioner

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af bedriften foretaget inden for de seneste 8 år. 8 års driften er opgjort på baggrund af nudriften i ansøgning om skift i dyretype og fulde stalde indsendt i 2015. Der er ikke sket ændringer i produktionsarealet inden for de seneste 8 år.

Der har heller ikke været gennemført ændringer i gødningsopbevaringslagrene inden for de sidste 8 år.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med reglerne for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Dyrene skal dog altid som minimum have den plads dyrevelfærdskravene foreskriver.

Den godkendte produktion er fastholdt gennem vilkåret om at driften skal være som ansøgt, samt vilkåret om fordeling af dyretyper, gulvtyper og produktionsarealer.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfaste grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal.

Ved produktion af slagtesvin er der fleksibilitet i ind-/og udgangsvægte. Dog gælder det, at slagtesvin er over 30 kg.

I den aktuelle ansøgning er der kun søgt om slagtesvin. Der vil således skulle søges om ny godkendelse/tilladelse hvis der ønskes andre dyr end slagtesvin i staldene.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Overbrusning og rengøring

Der skal anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne.

Vandforbruget til rengøring af stalde minimeres ved at sætte stalden "i blød" og derefter vaske med højtryksrensere med koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring. Stalden rengøres efter hvert hold grise. Både iblødsætning og højtryksrensning er vandbesparende, og er at betegne som BAT (se senere afsnit omhandlende BAT)

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af det faste gulv er essentielt (se i øvrigt afsnit omkring BAT – Bedst tilgængelige teknologi). Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning skal renholdes, dels for at udgå lugt og dels for at undgå skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.3 Ventilation

Staldene er med naturlig ventilation, da staldene er bygget med veranda. Der er derfor ikke stillet vilkår til ventilation.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille krav i relation til ventilation.

3.3.4 Fodring

Det er vurderet som værende BAT, at anvende en foderblandings-/foderstrategi der omfatter fasefodring, reduceret råproteinindhold, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase.

Jf. § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug reducere den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles. Der kan ske ved anvendelse af fasefodring tilpasset dyrenes behov, reducere indholdet af råprotein eller ved at bruge et eller flere godkendte tilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof og/eller fosfor f.eks. fytase. Der kan anvendes en kombination af de nævnte teknologier.

Anvendelsen af fasefodring, reduceret indhold af råprotein, letfordøjeligt uorganisk fosfat f.eks. monocalciumfosfat og/eller fytase eller andre fodringsteknikker skal kunne dokumenteres over for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal opbevares i 5 år, og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn eller lign.

Da ovenstående er et lovkrav i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der ikke stillet vilkår i relation til fodring.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af lovgivningen, ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne i relation til fodring af grisene. Der er ikke fundet grundlag for at stille yderligere skærpede vilkår til opbevaring, håndtering og anvendelse af foder.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Der anvendes el til foderanlæg, belysning og pumpning af gylle.

Energiforbruget forventes at fastholdes på samme niveau i ansøgt drift som i nu drift.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 47 skal IE-husdyrbrug anvende energieffektiv belysning.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelser i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Med hensyn til hvilke energibesparende tiltag der gennemføres på bedriften og i relation til BAT, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på bedriften vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene.

Det samlede vandforbrug forventes fortsat at være ca. 5.000 m³ om året.

Bedriften anvender vand fra Øster Ulslev Vandværk.

Der er stillet vilkår om, at der skal holdes øje med vandforbruget, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

Med hensyn til hvilke vandbesparende tiltag der gennemføres på bedriften henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at vandforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion vurderet med udgangspunkt i normal. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på bedriften vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.6 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på bedriften sammen med gylle fra dyrene (se afsnit 3.5.2).

Tabel 3: Spildevand

	Før	Efter	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	Ca. 500 m ³	Ca. 800 m ³	Gyllebeholder

Regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes til dræn og videre til vandløb.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand forurenet med gødning, foder o.lign. kan flyde til kloakker eller strømme til dræn / vandløb, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen kan håndteres i overensstemmelse med denne

bekendtgørelsens regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.7 Affald

Da der er tale om et IE-husdyrbrug er der krav om, at ved driften af husdyrbruget skal produktionen og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1. Affaldsforebyggelse.
2. Forberedelse med henblik på genbrug.
3. Genanvendelse.
4. Anden nyttiggørelse.
5. Bortskaffelse.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket med kadaverkappe på fast areal og afhentes ca. 2 gange ugentlig eller efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normal indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for normal arbejdsdag.

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Fødevarestyrelsen er myndighed på området. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Der er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. klinisk risiko affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentation skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Tabel 4: fast affald

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap EAK: 15 01 01 Plastik EAK: 02 01 04	Ca. 500 kg	Ca. 500 kg	I container (storsække til Marius Pedersen)	1-2 gange/år til genbrugsplads el. Marius Pedersen

Klinisk risikoaffald

Tabel 5: Risikoaffald

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker) EAK: 18 01 03	Ca. 10 kg	Ca. 10 kg	I kanyleboks	Kommunal genbrugsplads

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt af sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper på nær dokumentation for bortskaffelse af farligt affald. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at der med sortering af affald er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætning til genbrugsplads er det sikret, at den videre vej i affaldshierarkiet vil være i henhold til reglerne for IE-husdyrbrug.

Samtidig vurderes det, at ved overholdelse af de opstillede vilkår og gældende regler ikke er behov for udarbejdelse af basistilstandsrapport for farlige stoffer (stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forurening (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger), som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Der er ikke stillet vilkår til råvarer og hjælpestoffer da det ikke er relevant.

Markdriften drives fra en anden ejendom og i et andet CVR-nr. Der er ingen olietanke på ejendommen.

3.3.9 Driftsforstyrrelser, uheld og beredskabsplan **Driftsforstyrrelser og uheld**

En væsentlig risiko for uheld eller driftsforstyrrelser kan opstå ved håndtering og opbevaring af gylle, olie og kemikalier.

Ansøger har beskrevet mulige risici for driftsforstyrrelser og uheld samt hvilke gener det vil kunne forårsage.

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser, uheld, eventuelle gener og/eller forurening ved uheld vil der blive træffet følgende forholdsregler:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholderen tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholderkontrol.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges se bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således af gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobil telefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Ved driftsforstyrrelser eller uheld skal den driftsansvarlig straks underrette Guldborgsund Kommune. Uden for kommunens normale åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Der ud over skal der

udarbejdelse en skriftlig orientering, som beskriver uheldets omfang og indsatsen mod de miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

Hvis det er hændelser eller uheld, der berører miljøet mærkbart, skal Guldborgsund Kommune foretage de ændringer i vilkårene i godkendelsen som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Beredskabsplan

På bedriften skal der i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler ejer og medarbejdere skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer.

Planen skal bl.a. omfatte:

- Drænsystemer, vandkilder og spildevandskilder.
- Handleplaner for håndtering:
  - o Brand.
  - o Utætte eller kollapsede gyllebeholdere.
- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker.

Til dokumentation for at planen følges skal der føres logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen i forbindelse med tilsyn.

En beredskabsplan skal forefindes på bedriften, således at der er let adgang dertil. Samtidig skal alle ansatte være bekendt med dens placering og indhold. Derudover er der stillet vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved korrekt brug og opdatering af beredskabsplanen, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på bedriften være mulighed for at reducere eventuelle konsekvenser heraf.

3.3.10 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.327 kg NH₃-N pr. år. Ved denne opgørelsen er der inddraget eventuelle effekter af valgte teknologer.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 6: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift	3.327 kg	0 kg (ift. nudrift) 0 kg (ift. 8 års drift)
Nudrift	3.327 kg	
8 års drift	3.327 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra bedriften er uændret i forhold til både nudriften og 8 årsdriften.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår, der fastholder forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslager (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 Naturvurdering - § 16 a miljøgodkendelse af landbrug, Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev.

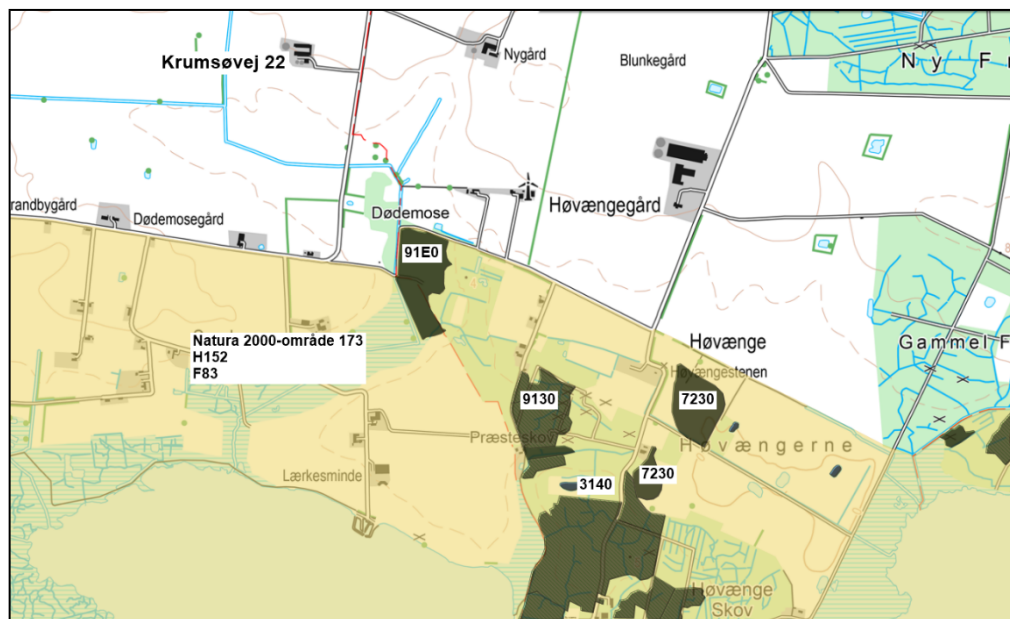
Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha i det nærmeste naturområde med kategori 1-natur. I de øvrige kategori 1-naturområder er ammoniakdepositionen lavere.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne er 0,2 kg NH₃-N/ha/år og derunder, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

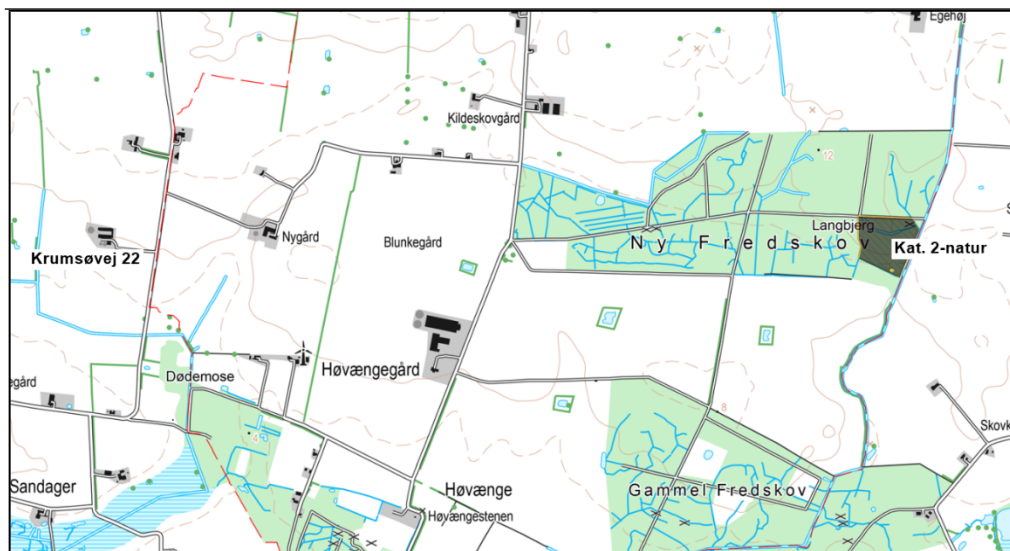

Kort 3. Beliggenheden af Krumsøvej 22 i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 173.

Kategori 2-natur

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kort 4. Beliggenheden af Krumsøvej 22 i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Krumsøvej 22 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Kommunens vurdering

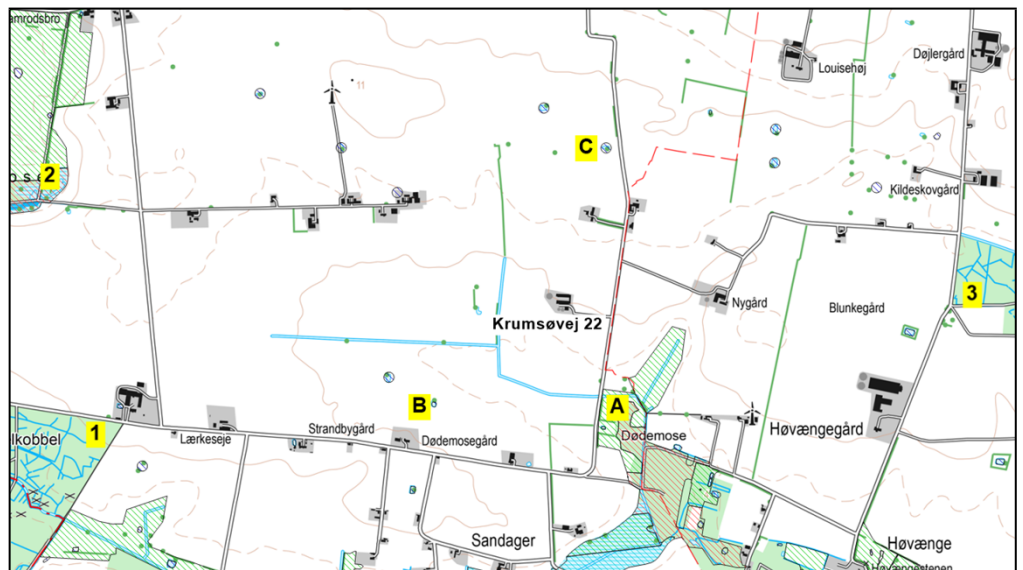
Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderer Guldborgsund Kommune, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. Øst og sydøst for husdyrbruget ligger en fersk eng, som udgør den nordligste del af Dødemosen (punkt A på kort 5). Afstanden til husdyrbruget er ca. 360 m. I en afstand af henholdsvis ca. 590 m nord for og ca. 610 m sydvest for husdyrbruget ligger to næringsrige vandhuller (punkt B og C). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i de tre naturområder, se yderligere beskrivelse i bilag 2: Naturvurdering.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kort 5. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C).

3.4.1.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Krumsøvej 22 er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 83. Afstanden fra husdyrbruget til Natura 2000-området er ca. 660 m, se kort 3.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Guldborgsund Kommune vurderer, at det ansøgte på Krumsøvej 22 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Kommunens vurdering

Da der ikke er potentielle levesteder for bilag IV-padder inden for en radius af 300 m omkring husdyrbruget, vurderes det, at udvidelsen på ejendommen ikke vil påvirke yngle-rastesteder for padder.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderingen af lugt i forhold til omkringboende, vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller udegående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugsloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, m² produktionsareal og staldsystem. Der er derfor stillet vilkår om staldsystem, hvor mange m² produktionsareal, og hvilke dyretype, der må være i de enkelte staldafsnit på bedriften. Disse parametre er en forudsætning for beregningerne, og de deraf følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder

godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Krumsøvej 22 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande. Geneafstanden for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er i ansøgningsystemet angivet med udgangspunkt i "ny lugtvurderingsmodel" som den først begrænsende model.

Tabel 7. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig			
Krumsøvej 11	207,1	379,7	Ja
Krumsøvej 20	207,1	323,4	Ja
Samlet bebyggelse			
Krumsøvej 18	449,0	1290,5	Ja
Krumsøvej 7	449,0	1266,0	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v.			
Holeby	598,8	8.291,2	Ja
Kettinge	598,8	7.529,1	Ja

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt, idet de faktiske afstande til henholdsvis byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltbolig er større end de beregnende geneafstande.

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 663 meter. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 75 DE inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som den ansøgte produktion. De beregnende geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

I forhold til Krumsøvej 22 er der ingen andre husdyrproduktioner tæt på de omkringliggende beboelsestyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener.

De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af husdyrbruget er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget.

Lugt fra gyllebeholderen indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift.

For gyllebeholdere med naturligt flydelag er der lovkrav om logbog over flydelagets tilstand. Flydelaget skal min. 1 gang om måneden kontrolleres og resultatet af kontrollen skal noteres. Evt. udbedringer af flydelaget, samt omrøring og pumpning af gylle skal ligeledes noteres i logbog. Da det er lovkrav er der ikke stillet vilkår flydelag og logbog.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse samt byzone og sommerhusområde er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisyndspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt gældende vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fra Naturstyrelsen.

Bekæmpelse af rotter skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. rottebekendtgørelsen kan rottebekæmpelse også udføres af bedriftens ejer, hvis ejeren gennemfører den fornødne uddannelse, og opnår autorisation til bekæmpelse på egen bedrift. Ansøger har oplyst at rotter bekæmpelse via kommunen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter mv.), som skal

afhjælpes. Det vurderes, at bedriftens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 Transport

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår, kørsel med korn og halm i høsten. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og støv og derved mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der stillet vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

Bortset fra en lille øgning i antallet af gylletransporter forventes antallet af transporter at blive det samme i ansøgt som i nudrift

Tabel 8: Transport

Type	Nu drift	Ansøgt drift	Vogn
Gylle	175	200	25 tons vogn
Døde dyr	104	104	
Indlevering af korn i høsten	150	150	18 tons vogn
Foder, mineraler, tilskudsfoder	12	12	
Udlevering af slagtesvin	24	24	
I alt	465 pr. år	490 pr. år	

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transporter ikke antager et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboer i området. Omfanget af transporter forventes ikke at afvige fra hvad der må betragtes som forventeligt i område udpeget til jordbrugsformål. Støj og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn, det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og lignende. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise. Endvidere kan der være særlige støjgener i forbindelse med høst, f.eks. fra korntørring.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

Tabel 9: Støjkilder

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 7 til 16 alle dage	Begrænset støj uden for bygning
Foderanlæg	Foder placeret i siloer udendørs (korntørring)	Ca. 9 til 11 alle dage, men der hele foregår indendørs	Kan ikke høres uden for bygning
Kørsel med maskiner	Transport af gylle fra ejendom til udspretningsarealerne eller eksterne beholdere	I højsæsonerne hele døgnet	Der tages hensyn til naboer i forbindelse med gylleudbringning

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er ikke stillet vilkår om, støv idet IE-brug er direkte forpligtiget til at reducere støvemissionen jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 48.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvproblemer eller støvgener for omkringboende. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning om natten, hverken i staldene eller uden for bygningerne. Der er belysning ved udleveringsrampen, som er tændt kortvarigt, når der læsses grise. Der ud over er der lys ved foderladen (med bevægelsessensor).

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift af bedriften skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Jf. § 47 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug anvende energieffektiv belysning jf. byggeloven. Kravet om energieffektiv belysning træder i kraft ved ændring eller udskiftning af belysningsystem. Dokumentation for gennemført udskiftning gemmes i 5 år og kunne forevises på forlangende ved tilsyn.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på bedriften består af gylle og er estimeret til ca. 4.718 m³ gylle incl. rengøringsvand, drikkevandsspil m.m. Iflg. ansøger er mængden beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet.

Tabel 10: Produceret husdyrgødning

Dyretype	Antal	Normtal (t/dyr)	Gylle (t)
Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33/66 %)	4250	0,56	2.380
Slagtesvin Delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv	4250	0,55	2.338
I alt			4.718

Gylle er angivet i ton og der antages at 1 ton gylle svarer til 1 m³ gylle.

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og gødningslagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene og gødningslagrene indrettes som ansøgt. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen eller gødningslagre skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne for beregningerne, som ligger til grund for miljøgodkendelsen, fastholdes.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i alle staldafsnit og gyllen ledes via forbeholdere til gyllebeholderne. Ifølge det foregående afsnit er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på ca. 4.718 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand, drikkevandsspild m.m.

Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på ejendommen.

Tabel 11. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overflade-areal, m ²	Overdækning	Kapacitet
Gyllebeholder	2002/2012	539	Flydelag	2500 m ³
Gyllekanaler + forbeholder				500 m ³
Samlet				3000 m³

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 539 m², da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for bedriften opgjort til minimum 3.000 m³. Den samlede produktion er opgjort til 4.718 m³ jf. standart tal. Der er dermed opbevaringskapacitet svarer til ca. 7,6 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet svarer til 9 måneders tilførsel, er således ikke overholdt.

Lagerregnskab for ejendommen, der viser at der i henhold til markdriften er tilstrækkelig opbevaringskapacitet fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 12: Lagerkapacitet

Lager: gylle	Kapacitet på Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev: 3000 t			
Måned	Produktion i ton	Mængde i ton	Udbragt/fordelt i ton	Slutmængde i ton
Januar	390	2020		
Februar	390	2410		
Marts	390	2800		
April	390	1390	1800	
Maj	390	0	1780	
Juni	390	390		
Juli	390	780		
August	390	1170		
September	390	1060	50	
Oktober	390	850	600	
November	390	1240		
December	390	1630		

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug have en tilstrækkelig opbevaringskapacitet på mindst 9 måneders tilførsel. Opbevaringskapaciteten på 9 måneders tilførsel kan opfyldes ved aftale om opbevaring på anden ejendom.

§ 11, stk. 4 "Kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom. Sådanne aftaler skal have en varighed på mindst 5 år. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til aftalernes udformning".

Guldborgsund Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om 9 måneders opbevarings kapacitet på trods af at lagerregnskab og beregning viser, en tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ca. 7,6 måned.

Baggrund for fastholdelse af bekendtgørelsens vejledning om rådighed af mindst 9 måneders opbevaringskapacitet er for at sikre en hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen, når det giver mest mulig mening og uden fare for forurening. Ved at have rådighed over opbevaringsmulighed i anden beholder er bedriften sikret i tilfælde af unormalt vejrlig og andre situationer, hvor opbevaringskapaciteten optages af store mængder vand/nedbør.

Der er derfor stillet vilkår om en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Kravet kan opfyldes ved skriftlig aftale om opbevaring på anden ejendom jf. ovenstående.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er

opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømtes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der stillet vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere stillet vilkår (under lugt) om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Endvidere er der stillet vilkår om, at flydelaget skal reetableres umiddelbart efter omrøring og / eller pumpning af gylle fra gyllebeholderne. Ved pumpning flere dage i træk, kan reetableringen afvente til sidste pumpning er gennemført. Vilkåret er stillet for at minimere den periode, hvor ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen er stor pga. det brudte flydelag, og hvor der samtidigt kan være kraftig lugt fra beholderen.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

3.6 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. BAT kravene er uafhængige af omgivelsernes sårbarhed. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper således ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøgodkendelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents") samt for IE-husdyrbrug gældende BAT-konklusioner.

Det er et krav fra EU, at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ og svin skal opfylde BAT-konklusionerne for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening jf. IE-direktivet, og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkår for anlæg. BAT-konklusionerne omfatter:

- Ernæringsmæssig styring (se afsnit 3.3.4)
- Håndtering af foder (se afsnit 3.3.4)
- Opstaldning (se afsnit 3.3.1 og 3.6.1)
- Opbevaring af døde dyr (se afsnit 3.3.7)
- Opsamling, opbevaring og udbringning af husdyrgødning (3.5.2 og 3.6.5)

Ud over de listede punkter betragtes det som BAT, at der gennemføres systematisk overvågning af de forskellige procesparametre/forbrug af vand, energi, brændstof, tilførsel og afgang af dyr, foderforbrug og gødningsproduktion m.m. De gældende BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrbruqløven.

Det er desuden BAT at have en systematisk overvågning af den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles i husdyrgødningen. Der er som følge af generelle regler krav om, at der udarbejdes gødningsregnskab en gang årligt, ligesom der er fastsat fosforlofter på bedriften. Det er derfor allerede indarbejdet i dansk lovgivning, og vil ikke blive gennemgået yderligere i denne godkendelse.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug desuden omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade og Teknologiliste.

Da der i denne godkendelse er tale om et IE-husdyrbrug skal der suppleres med oplysninger omkring planlagte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør, en redegørelse og dokumentation for valg af BAT og et ikke teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene er vurderet forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager (indretning og foder)
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj, støv og lugt
- Opbevaring, behandling og håndtering af husdyrgødning.

3.6.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission beregnes på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er BAT for den pågældende produktion. BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor.

Det er op til den enkelte bedrift at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 216158, version 1, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 3.327 kg NH₃-N pr. år. Guldborgsund kommune vurderer i det aktuelle tilfælde, at de vejledende krav for de enkelte staldafsnit er gældende for den ansøgte produktion.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 3.327 kg NH₃-N pr. år, og er dermed det samme som BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslagret.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænsgeværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der stillet vilkår om at bedriften skal indrettes og drives som ansøgt.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra bedriftens anlæg. Der er indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

3.6.2 Forbrug af vand og energi – besparende foranstaltninger

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte bedrift og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænsgeværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Jf. BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne er det BAT at anvende energieffektiv belysning, brug af varmevekslere (hvis det er muligt), optimere udformningen og brug af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne BAT at rengøre stalde og inventar efter hver produktionscyklus ved "i blødsætning" med efterfølgende højtryksrensning, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug, samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkenipler over trug, runde drikketrug eller vandtrug afhængig af dyretype.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbruget:

Energiforbrug

- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

Vandbesparende foranstaltninger

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at sikre at ødelagte vandrør opdages.

Ansøgers oplysninger er fastholdt gennem vilkår om, at driften skal være som oplyst i ansøgningen.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i det ovenfor beskrevne samt BREF-dokument, at der anvendes BAT inden for området energi- og vandforbrug. Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og ved at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber. Guldborgsund kommune vurderer således, at bedriftens udnyttelse af energi og vandforbrug lever op til den standard, der skal gælde for et IE-husdyrbrug.

3.6.3 Management – godt landmandsskab

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af bedriften, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

Jf. MST's vejledning, BAT-konklusionerne og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen.

Herunder omfatter det fastlæggelse af mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og, at foderforbruget løbende følges. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Forhold relateret til håndtering af landbrugsarealerne og håndtering/udbringning af husdyrgødning er ikke reguleret gennem husdyrbrugloven, og på baggrund heraf er der ikke vurderet yderligere på disse forhold i denne godkendelse.

BAT i henhold til god management/godt landmandsskab omfatter ligeledes regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af udstyr og tekniske anlæg på bedriftens samt rengøring, renholdelse, skadedyrebekæmpelse og korrekt opbevaring af døde dyr.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse og oplæring, samt at der forefindes beredskabsplaner på bedriften, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Kravene om management og uddannelse mm. er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen særregler for IE-brug og derfor direkte bindende for bedriften. Der er derfor ikke sat vilkår om disse forhold.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger i relation til management:

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

Der er stillet vilkår om, at bedriften skal drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, hvorved de ovenstående hensigtserklæringer er bindende for ansøger. Derudover er der stillet en række vilkår, som allerede er omtalt i de foregående afsnit, som er med til at fastholde godt landmandskab. Det drejer sig om vilkår om

renholdelse, vedligeholdelse, oplysning til medarbejderne m.m. Der til kommer vilkår om altid at overveje BAT ved investeringer i teknologi, maskiner, inventar m.m.

Endvidere er der stillet vilkår om, at alle der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen. Dette vil være med til at sikre, at godkendelsens vilkår bliver overholdt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften med de angivne forhold omkring staldindretning, foder, vedligeholdelse, renholdelse, skadedyrebekæmpelse, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt efterlevelse af stillede vilkår og gældende lovgivning, lever op til BAT-niveauet inden for området management.

3.6.4 Støj, lugt og støv

Forhold omkring gener i relation til støj, lugt og støv, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse samt husdyrgødningsbekendtgørelsen kan overholdes.

For IE-husdyrbrug er der krav om miljøledelsessystem, hvori der indgår udarbejdelse og gennemførelse af støjhåndteringsplan. Krav om konkret måling af støj- og lugtemissioner i henhold til BAT-konklusionerne finder kun anvendelse, hvor der forventes og/eller dokumenteres støj- og/ lugtgener i følsomme omgivelser.

Til forebyggelse af støjgener er det vurderet BAT, at overholde gældende støjgrænser og i øvrigt via forskellige driftsforanstaltninger begrænse støjende aktiviteter mest muligt, samt benytte støjsvagt udstyr.

I relation til støv fremhæver BAT-konklusionerne, at støvemissioner fra stalde skal reduceres meste muligt. I forhold til kravet om systematisk overvågning af støv fra bedriften, vurderes det, at bedriftens kontinuerlige fokus på at minimere støvemissioner på bedriften er tilstrækkeligt, og krav om deciderede målinger af støvemissioner ikke er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer på baggrund af ovenstående og tidligere afsnit, at der er anvendt BAT i relation til støj, lugt og støv på bedriften.

3.6.5 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Jævnfør BREF/BAT-konklusionerne er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, samt at minimere omrøring af gyllen. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække

beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikrer beholdernes stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderholderkontrol, at der er jævnlige tilsyn med beholderens tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

Jf. anden lovgivning udarbejdes der hvert år mark- og gødningsplaner, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, klimaforhold, sædskifte, dræning/vanding, planternes udbytte samt følsomme vandområder. En del af udbringningsteknikkerne beskrevet i BREF/BAT-konklusionerne er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Pr. 1. august 2017 overtog Landbrugs- og fiskeristyrelsen reguleringen og kontrollen med udbringningsarealerne, som derved dækkes af de generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

Beholderen på Krumsøvej 22 har naturligt flydelag.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT-kravene. Dette gælder både i forhold til emissioner til luft, jord og vand. Kommunen har vurderet, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med bedriftens drift tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

3.6.6 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, som led i at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
2. Fastsætte miljømål.
3. Udarbejde handlingsplaner for det eller de fastsatte miljømål.
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handeplaner.
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Miljøledelsessystemet skal kunne dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsen skal endvidere oplære personale. Oplæringen angår:

1. Relevant lovgivning.
2. Transport og udbringning af gødning.
3. Planlægning af aktiviteter.
4. Beredskabsplanlægning og -styring.
5. Reparationer og vedligeholdelse af udstyr.

Oplæringsmaterialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende og skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Kravet om miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrloven. Da kravene om miljøledelse er fastsat via lovgivningen, er der ikke vurderet behov for fastsættelse af vilkår med denne godkendelse. Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug" som kan følges.

3.6.7 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger har beskrevet følge overvejelser i forhold til til-/ og fravalg af alternativer til teknologier, teknikker og andre foranstaltninger til overholdelse af BAT.

Da BAT-kravet overholdes uden ekstra ammoniakreducerende teknologier, og da ændringen af bedriften udelukkende foretages i eksisterende stalde, vil der ikke blive installeret miljøteknologi i staldene.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT, og der er redegjort tilstrækkeligt i forhold til til-/ og fravalg af teknologi/teknik.

3.6.8 Samlet vurdering af BAT

Ansøger har redegjort for bedriftens valg af BAT. Der er i redegørelsen foretaget en vurdering af virkemidler til begrænsning af skadelige miljøpåvirkninger og en vurdering for fravalg af virkemidler.

Guldborgsund Kommune vurderer i forbindelse med en helhedsindsats for efterlevelse af princippet om BAT, at anvendelse af BAT med hensyntagen til tekniske muligheder og med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet er overholdt. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til bedriftens type og størrelse.

Samlet set vurderes det, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens anlæg ved anvendelse af BAT.

3.7 DOKUMENTATION

3.7.1 Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 skal IE brug udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af gyllebeholdere med alt tilknyttet udstyr, forsyningsudstyr til vand og foder, varme-, køle- og ventilationssystemer, maskiner til udbringning af husdyrgødning m.m. Kontrol, reparation, og vedligeholdelse skal sikre mod unødigt energiforbrug, spild, lugt m.m.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen samt lovgivningen er overholdt, uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.

Der er krav om følgende dokumentation:

- Effektivitetskontroller for dyretype.
- Bygningstegninger for produktionsareal.
- Foderblandings- og foderstrategi mht. fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase.
- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Det årlige forbrug af el, vand og diesel, med forklaring på evt. udsving m.m.
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Logbog over flydelag samt beholderkontroller.
- Miljøledelse

Dokumentation for overholdelse af lovkrav skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Kravene er gældende lovgivning i henhold til forskellige bekendtgørelser f.eks. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, husdyrgødningsbekendtgørelsen, jordbrugets anvendelse af gødning m.fl. Derfor er der ikke stillet vilkår til dokumentation og egenkontrol.

Ansøger er ligeledes forpligtiget til at redegøre for optimering af forskellige produktionsprocesser. Ansøger er således forpligtige til at føre journal over brug af sprøjtemidler, spredning af uorganisk- og organisk gødning på markerne i form af mark-, sprøjte- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons forbrug. Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der udarbejdes APV samt uddannelsesforløb for de ansatte. Egenkontrol, vedligeholdelse og eftersyn af produktionsapparatet foretages dagligt eller efter behov. Medicinforbrug registreres efter gældende love, og der udarbejdes E-rapporter med opgørelser over antal døde grise og foderforbrug. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af offentlig myndighed. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes via de danske lovkrav til gødningsregnskaber. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tilsiger det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres. Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene (BAT).

3.7.2 Årlig indberetning

Jf. § 50 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug en gang årligt indsende følgende informationer til Kommunen:

1. Logbøger for eventuel miljøteknologi (ikke relevant).
2. Dokumentation for miljøledelsessystem (afsnit 3.6.6).
3. Logbog for gennemførte kontroller (afsnit 3.7.1).
4. Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (afsnit 3.3.4).

Informationerne skal angå der forudgående kalender år og indsendes hvert år senest den 31. marts til kommunen, dog ikke såfremt kommunen har været på tilsyn inden for kalenderåret.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af generel lovgivning vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette. Guldborgsund Kommune vurderer desuden, at bedriftens optimering af produktionsprocesser lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

3.8 MILJØKONSEKVENSRAPPORT OG VURDERING

Der er krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved husdyrbrug der udleder mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år og/eller er et IE-husdyrbrug. Den ansøgte produktion er et IE-brug på grund af mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Ansøgninger om miljøgodkendelse af et IE-husdyrbrug efter § 16 a, stk. 2 skal således indeholde en miljøkonsekvensrapport og deraf følgende vurdering. Miljøkonsekvensrapporten skal rumme oplysninger om husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende områder:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Ud fra ovenstående faktorer skal miljøkonsekvensrapporten jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. D som minimum omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
  - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
  - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.
  - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
  - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af ovenstående oplysninger (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.

3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til det ansørgtes særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbruget og for det miljø, som kan forventes at blive berørt af husdyrbruget. Kravene er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansørgers miljøkonsekvensrapport er vedlagt som bilag 3.

Befolkningen og menneskers sundhed herunder luft og klima

Lugtemissionen forekommer fra selve staldanlæggene, samt fra opbevaringen og håndtering af husdyrgødning. Stalden er med naturlig ventilation, da dyrene har adgang til terrasser. Det giver en bedre luft i stalden for både dyr og personale. Der ud over tilstræbes en god renholdelse i og omkring staldene, og fast overdækning/flydelag på gyllebeholdere begrænser lugtpåvirkningen af omgivelserne. Desuden foretages der en aktiv flue-/ og skadedyrsbekæmpelse på bedriften.

Bedriften efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed. Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler.

Der er vurderet, at der ikke er væsentlige støjkilder på bedriften. Alle transporter til og fra bedriften vil så vidt muligt foregå i dagtimerne og på hverdage. Det forventes desuden ikke, at den udendørs belysning på bedriften vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for uddybning af de forskellige parametre.

Guldborgsund Kommune vurderer, at påvirkninger fra støj, støv og transport som følge af det ansøgte hverken i sig selv eller i kombination med andre husdyrbrug vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Det gælder ligeledes for lugt samt bekæmpelse af fluer og skadedyr. Kommunen vurderer sammenfattende, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende eller en forringelse af luften og klimaet.

Biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for redegørelse af, at det ansøgte er vurderet ikke at have væsentlig påvirkning på hverken kategori 1-, 2-natur eller yngle-/rasteområder for bilag VI-arter. Ammoniakpåvirkningen af omgivelserne er med denne miljøgodkendelse begrænset ved forskellige teknikker/teknologier

Guldborgsund Kommune vurderer, at ammoniak depositionen samlet set ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag – hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter (kumulation). Ligeledes vurderes det, at det ansøgte ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller arternes raste-/levesteder. Påvirkningen fra bedriften vurderes dermed at være i overensstemmelse med

habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom. Samlet vurderer Guldborgsund Kommune, at ammoniak depositionen fra det ansøgte ikke vil medføre en forringelse af naturområderne og dermed den biologiske mangfoldighed.

Jordarealer, jordbund og vand

I forbindelse med det ansøgte vil der ikke blive bygget nyt, og på baggrund heraf er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af jordarealer. Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgår derfor ikke i denne miljøgodkendelse. Der henvises til tidligere beskrivelser i forhold til vandforbrug og anvendelse af vandbesparende foranstaltninger i relation til BAT.

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften er indrettet og drives, således, at de evt. driftsforstyrrelser, uheld og risici, der kan opstå på et husdyrbrug af denne type og størrelse, modvirkes. Ansøger har truffet de fornødne foranstaltninger for at forebygge forurening af jord og grundvand, og Guldborgsund kommune vurderer derfor, at bedriften ikke har en negativ påvirkning af jordarealer og jordbunden. Samlet vurderer Guldborgsund kommune, at der ansøgte ikke vil medføre en forringelse af jord og vand.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I forbindelse med det ansøgte vil der ikke blive bygget nyt, og på baggrund heraf er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af landskabelige forhold. Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgår derfor ikke i denne miljøgodkendelse.

Guldborgsund Kommune vurderer, at det ansøgte ikke har en negativ indflydelse på materielle goder, kulturarv eller landskabet. Guldborgsund kommune vurderer desuden, at det ansøgte ikke medfører væsentlige direkte eller indirekte virkninger på de enkelte faktorer, hverken hver for sig eller på faktorer i samspil med hinanden.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer

Bedriften drives under opsyn, og der er rutiner på bedriften som sikrer, at fejl og mangler udbedres hurtigst muligt. Yderligere er der krav om udarbejdelse af beredskabsplan, hvori forholdsreglerne i forbindelse med driftsuheld eller ulykker er beskrevet.

Guldborgsund Kommune vurderer, at rutinerne på bedriften sikrer, at der er en fornuftig drift. Udarbejdelse af en beredskabsplan vil sikre, at ansøger træffer de nødvendige foranstaltninger for at forebygge uheld og forurening. Der vurderes samlet, at ansøger har minimeret risici for større ulykker mv.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at kravene til miljøkonsekvensrapporten, dennes form og kvalitet er opfyldt. Det er kommunens opfattelse, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt. Samtidig er der vurderet på eventuelle samspil mellem de forskellige faktorer. Det er samtidig vurderet, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kompetent fagperson.

3.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.9.1 Alternative løsninger

Der indgår ikke nybyggeri i ansøgningen. Det er et ønske om at komme over på de nye regler, der giver mere fleksibilitet i udnyttelsen af de eksisterende rammer. Der er derfor ikke set på alternativer.

3.9.2 0-alternativ

Et 0-scenarie på denne bedrift vil betyde, at produktionen på bedriften var låst og der ikke ville være mulighed for at udnytte de eksisterende rammer optimalt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overgang til de nye mere fleksible godkendelser er et nødvendigt skridt for bedriften, hvis den skal kunne udnytte de eksisterende rammer på et lønsomt niveau.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da der er tale om et IE-husdyrbrug skal der i denne godkendelse indgå beskrivelse og vurdering af foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør hovedsagligt i relation til vurderinger i forhold til jordforureningsloven. Dette omhandler afhjælpning af jord-/ og grundvandsforurening.

Driftsophør kan både omfatte, når aktiviteter på IE-husdyrbruget ophører helt, eller hvis produktionen/kapaciteten kommer under grænsen for IE-husdyrbrug jf. stipladsgrænser i lovgivningen.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 51 skal driftsophør anmeldes til kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter driftsophør, og anmeldelsen skal indeholde oplæg til vurdering af risikoen for jordforurening m.m. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for mennesker sundhed eller miljøet, skal vurderingen indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Da dette er lovkrav, er der ikke sat vilkår om ovenstående.

I forbindelse med ophør har ansøger oplyst, at der vil blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Nedlukning og oprydning vil ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

I det tilfælde at driftsophøret ikke er total, men kun delvis, således at produktionen kommer under IE-grænsen, skal der søges om ny miljøgodkendelse til den nye lavere produktion.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at bedriften for eksempelvis ikke vil blive et attraktivt levested rotter.

3.11 HØRINGER

Offentliggørelse af ansøgning

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16 a, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt i processen som muligt.

Ansøgningen blev offentliggjort den 27. februar 2020 på DMA, miljøstyrelsens hjemmeside for digital miljøadministration.

Inden for fristen den 26. marts 2020 er der ikke kommet bemærkninger til ansøgningen.

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 63 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 30 dage, med høringsfrist den 14. maj 2020.

Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 663 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Krumsøvej 22, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Nabohøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at det ansøgte ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

5 BILAG

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Naturvurdering
- Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport

0-0-01

MYNDIGHEDSTEGNING

Vkst

Byggerådgivning

Fulbyvej 15 • 4180 Sorø • Hovednummer 5786 5000 • www.vkst.dk

Kvalitetskrævet - Initiativ

Bygherre: Jens Ringsing

Tlf.:

Mobil: 23 83 89 20

Initi: CHRA

Dato: 04.02.2020

Mål: 1:500

Øllebøllevej 1

4894 Øster Ulslev

Emne: §16 - slagtesvin

Tegning: Situationsplan

Noter:

E-mail : jens.ringsing@outlook.dk

Byggeadr.: Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev

Tegningsnr.:

M-19-065-M-0-0-01

Denne tegning er privat ejendom. Den må ikke fremvises eller overlades uvedkommende - ej heller kopieres eller på anden måde anvendes uden forudindhentet skriftlig tilladelse. Int. Lov om ophavsret.

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 A MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

KRUMSØVEJ 22, 4894 ØSTER ULSLEV

Bilag 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	9
	Resume (indsættes i miljøgodkendelse og slettes i bilag)	10

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

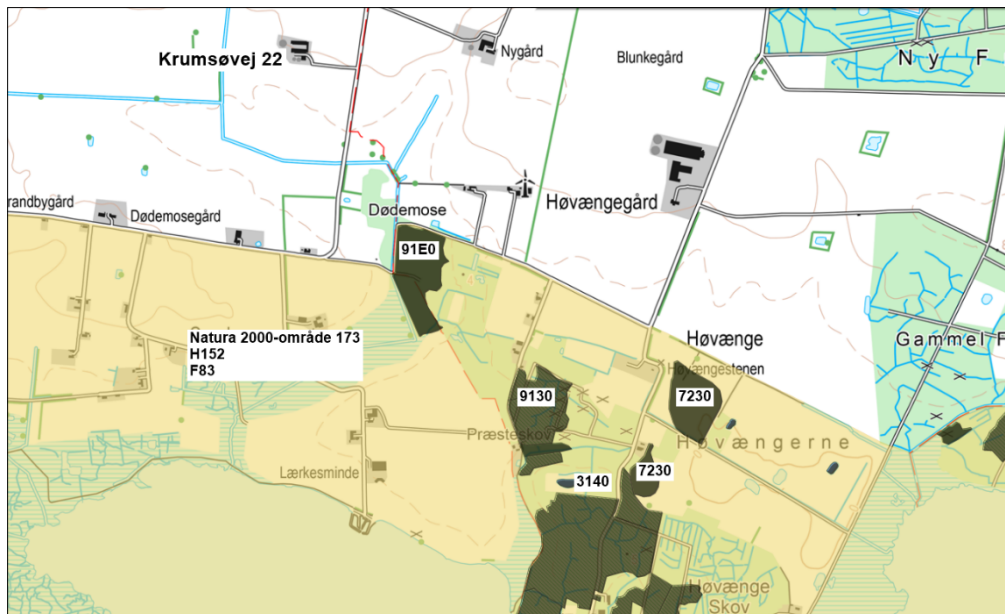
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget er beliggende i den nordlige ende af Præsteskov ca. 645 m sydøst for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområdet er en kortlagt habitatnaturtype 91E0 Elle- og askeskov. I en afstand af 1,3 – 1,6 km sydøst for husdyrbruget ligger endvidere habitatnaturtyperne 9130 Bøg på muld, 7230 Rigkær og 3140 Kranshållagesø. Alle naturområderne ligger i habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 83, som er en del af Natura 2000-område 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand.

Kort 1. Beliggenheden af Krumsøvej 22 i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 173.

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):

91E0 Elle- og askeskov: 10-20 kg N/ha/år

9130 Bøg på muld: 10-20 kg N/ha/år

7230 Riggær: 15-25 kg N/ha/år

3140 Kransnålalgesø: 5-10 kg N/ha/år

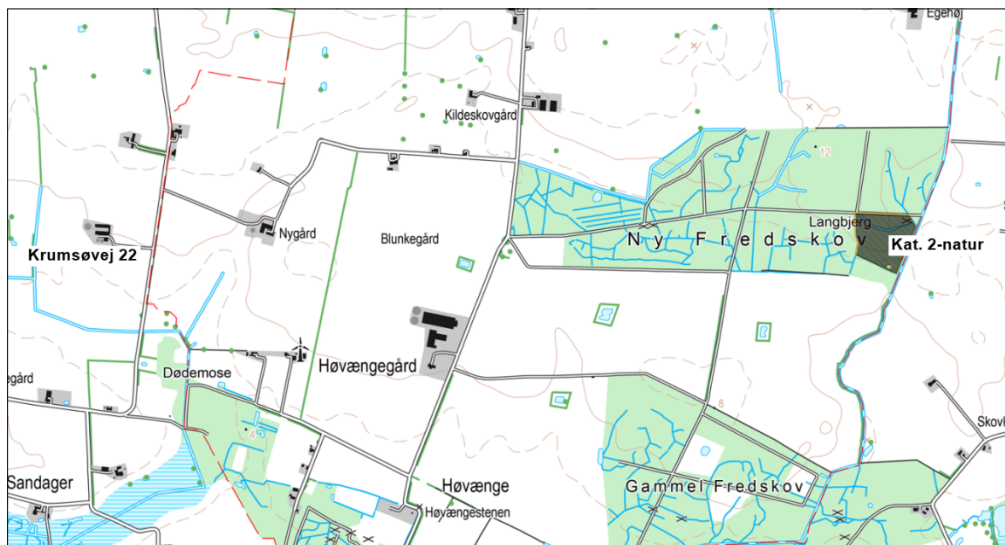
Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 13,7 kg N/ha/år i området omkring naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha i det nærmeste naturområde med kategori 1-natur. I de øvrige kategori 1-naturområder er ammoniakdepositionen lavere.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er et overdrev, som ligger i Ny Fredskov 2,8 km øst for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af Krumsøvej 22 i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

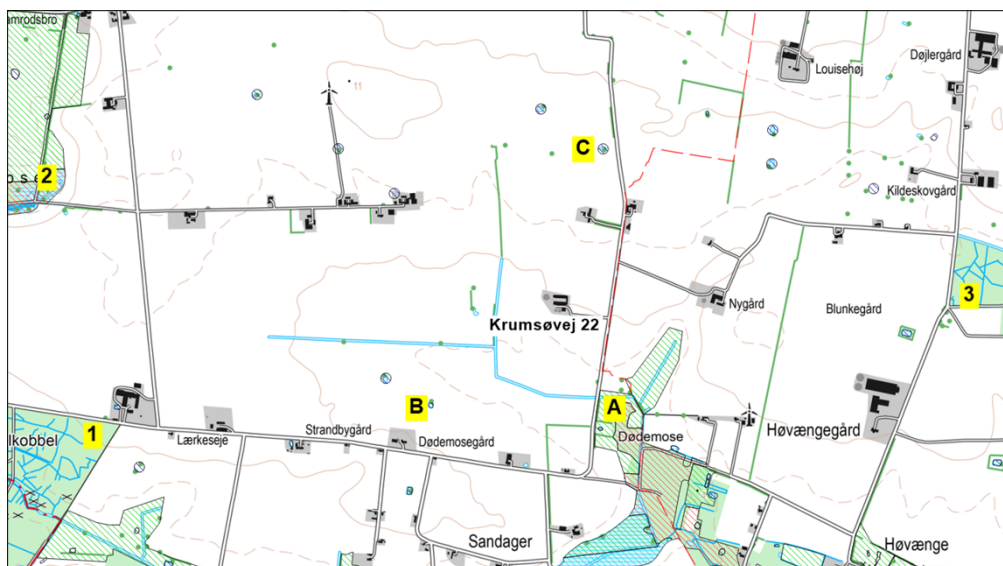
Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 13,7 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget på Krumsøvej 22 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved husdyrbruget.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1. Gammelkobbel	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
2. Vestermose	Mose	Grønbroget tudse	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
3. Ny Fredskov	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Vestermose ligger ca. 2 km vest for husdyrbruget og er et større område med fugtige enge og moser. En stor del af området afgræsses med kvæg, men der er også partier, som er under tilgroning med pil. Naturtilstanden af området er ud fra besigtigelser i 2016 og 2017 fastlagt til moderat til ringe. Der er konstateret forskellige padder bl.a. grønbroget tudse, lille vandsalamander, grøn frø og skrubtudse.

De nærmeste skove, som vurderes at være ammoniakfølsomme ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Gammelkobbel (punkt A) og Ny Fredskov (punkt C), som ligger henholdsvis ca. 1,8 km sydvest og 1,5 km øst for husdyrbruget. Begge skove er fredskov og fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skovene består af en blanding af løv- og nåletræer samt nogle lysåbne arealer.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. Øst og sydøst for husdyrbruget ligger en fersk eng, som udgør den nordligste del af Dødemosen (punkt A på kort 3). Afstanden til husdyrbruget er ca. 360 m. I en afstand af henholdsvis ca. 590 m nord for og ca. 610 m sydvest for husdyrbruget ligger to næringsrige vandhuller (punkt B og C).

Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i de tre naturområder, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyr godkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha i det nærmeste naturområde med kategori 1-natur. I de øvrige kategori 1-naturområder er ammoniakdepositionen lavere.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne er 0,2 kg NH₃-N/ha/år og derunder, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Krumsøvej 22 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7

stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Krumsøvej 22 er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 83. Afstanden fra husdyrbruget til Natura 2000-området er ca. 660 m, se kort 1. Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F83).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	Rigkær (7230)
	Klinter eller klipper ved kysten (1230)	Bøg på mor (9110)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Bøg på muld (9130)
	Strandeng (1330)	Bøg på kalk (9150)
	Forklit (2110)	Ege-blandskov (9160)
	Hvid klit (2120)	*Elle- og askeskov (91E0)
	*Grå/grøn klit (2130)	
	Klitlavning (2190)	* angiver prioriteret naturtype eller art
	Kransnålalge sø (3140)	
Arter:	Skæv vindesnegl	Damflagermus
	*Eremit	Gråsæl
	Stor vandsalamander	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F83		
Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand		
Arter:	Skarv (rastende)	Rørhøg
	Rørdrum	Blishøne (rastende)
	Knopsvane (rastende)	Klyde
	Sangsvane (rastende)	Spilletterne

Sædgås (rastende)	Fjordterne
Mørkbuget Knortegås (rastende)	Havterne
Hvinand (rastende)	Dværgterne
Lille Skallesluger (rastende)	Mosehornugle
Havørn	Plettet rørvagtel

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtypen 91E0 Elle- og askeskov, som ligger ved Dødemose, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Krumsøvej 22 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Bilag 1).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af Bilag 1.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større

afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttet natur (grøn signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der ingen naturområder, som er egnede som yngel- og rasteområde for bilag IV-padder, ligesom der ikke er registreret forekomst af bilag IV-padder inden for denne afstand, se kort 4.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 4-5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Bilag 1 med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Da der ikke er potentielle levesteder for bilag IV-padder inden for en radius af 300 m omkring husdyrbruget, vurderes det, at udvidelsen på ejendommen ikke vil påvirke yngle- rastesteder for padder.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Bilag 1. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårflyelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>

**Ansøgning om miljøgodkendelse efter
Husdyrgodkendelseslovens § 16a**

**Optimering af
slagtesvinebesætningen på
Krumløvej 22
4894 Øster Ulslev**

1. udgave februar 2020

Resume

Jens Ringsing ønsker at optimere slagtesvineproduktionen på ejendommen i de eksisterende stalde. Produktionsarealet ændres ikke i forbindelse med projektet.

Ejendommens lovlige produktion er i dag på 7.385 slagtesvin (31-112 kg), som blev anmeldt via ordningen "Skift af dyretype" i 2015.

Med det nye godkendelsesbekendtgørelse, der trådte i kraft 1. august 2017, skal ejendommens produktion fremadrettet alene vurderes efter størrelsen af produktionsarealet og ikke antallet af dyr.

Nedenfor findes de væsentligste oplysninger omkring driften på ejendommen. Der er lagt vægt på de ændringer, der sker i forhold til den nuværende drift.

Som det fremgår er alle afskæringskriterier i husdyrgodkendelseslovgivningen overholdt og produktionen drives på stedet med størst mulig hensyntagen til natur, naboer og omgivelser.

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Oplysninger om bedriften og ejerforhold fremgår af IT-ansøgningssystemet.

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning af stalene

I den nordlige stald er der drænet gulv + spalter og den sydlige stald er indrettet med delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv). Udleveringsrummet ønskes inddraget i produktionsarealet (i alt 167 m² drænet gulv + spalter).

Staldene har et samlet produktionsareal på 1.646 m², og gyllebeholderen har en samlet overflade på ca. 540 m².

Ændringer i forbindelse med ansøgningen

Der vil ikke blive opført nybyggeri i forbindelse med optimeringen.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Der er i tilknytning til stalene en eksisterende gyllebeholder på 2.500 m³. Den er opført i grå betonelementer og ligger ca. 2 m over terræn.

Oversigt over husdyrbrugets opbevaringsanlæg:

Beholder	Type	Overdækning	Kapacitet, m ³
Gyllebeholder	Betonbeholder	Flydelag	2.500
Gyllekanaler + forbeholder	Beton	-	Ca. 500

Samlet kapacitet			3.000
------------------	--	--	-------

Slagtesvin: 8.500 slagtesvin x 0,55 t/slagtesvin = 4.675 t

I alt: 4.675 t, svarende til 390 t/mdr.

Det betyder at der på ejendommen er ca. 8 mdrs. kapacitet. Overskydende gylle køres til eksterne beholdere.

Lokalisering

Husdyrbrugets anlæg er beliggende i Guldborgsund Kommune, ca. 2,5 km sydvest for Øster Ulslev, i åbent landbrugsområde med god afstand til naboer.

Der er ikke beskyttelseslinier eller byggelinier, der påvirker det ønskede projekt.

Faste afstandskrav

Bedriftens overholder nedenstående afstandskrav:

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- Beboelse på samme ejendom (15 m)
- Naboskel (30 m)
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m)

Ammoniakfordampning

I ansøgningssystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode.

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem, hvor det ses at BAT-kravet er overholdt med 0 kg ammoniak N.

Der er ikke meget natur omkring ejendommen. Der er 2 andre husdyrejendomme i nærheden, der giver anledning til kumulation på et kategori 1 naturområde, men da produktionen på Krumsøvej 22 ikke udvides, sker der ikke en merbelastning som følge af projektet. Der er oprettet andre naturpunkter i IT-ansøgningssystemet bl.a. til en mose, en eng, et overdrev og et par søer, og her viser beregningerne ligeledes, at der ikke er nogen mærkbar påvirkning fra den ansøgte produktion.

Lugtmission og nabogener

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 207 m for nabo; 449 m til samlet bebyggelse og 600 m til byzone. Der er konkret 323 m til nabo på Krumsøvej 20. Der er 1.291 m til samlet bebyggelse ved Krumsøvej 18 og endelig ca. 8.300 m til byzone ved Holeby By.

Den ansøgte udvidelse overholder således samtlige lugtgenekriterier.

Transporter

Med optimeringen forventes ikke et øget antal transporter til og fra ejendommen. Da der er langt til naboerne forventes ingen støv eller støjgener i forbindelse med transporterne. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Den ønskede udvidelse af produktionen giver samlet set ikke et øget antal transporter eller mærkbart flere gyllekørsler. I nudrift ca. 175 gylletransporter/år (25 tons gyllevogn), i ansøgt drift ca. 200 gylletransporter/år, døde dyr ca. 2 gange/uge, indlevering af korn i høst: maks. 150 læs (pt. 1.850 t. med vogn a' 15 tons), foder (minerale, tilskudsfoder mv) 1 gange/mdr. (samme som nudrift), udlevering af slagtesvin 2 gange/mdr. (samme som nudrift).

Det vurderes at omkringboende ikke vil blive generet af rystelser/vibrationer, da der er god afstand til naboerne, og da beboelserne ikke ligger tæt på vejen.

Støv, støj, skadedyr og fluer

Ændringen foregår udelukkende i eksisterende stalde, og produktionen på ejendommen udvides ikke. Det vurderes, at det ikke vil give et væsentlig øget støv- og støjniveau uden for ejendommens grænser, da håndtering af foder foregår indendørs i foderlade.

Fluer bekæmpes efter gældende regler, og der er ikke et generelt flueproblem på ejendommen i dag, hvilket det heller ikke forventes at komme i fremtiden.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vil være begrænset støj fra dyr og foderanlæg uden for bygningerne.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 7 til 16 alle dage	*begrænset støj uden for bygning
Foderanlæg	Foder placeret i siloer udendørs (Korntørring)	Ca. 9-11 alle dage, men det hele foregår indendørs	*kan ikke høres uden for bygningen
Kørsel med maskiner	Transport af gylle fra ejendom til udspretningsarealerne eller eksterne beholdere.	I højsæsonerne - hele døgnet	* Der tages hensyn til naboer i forbindelse med gylleudbringning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Foderladen rengøres jævnligt.

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, som opbevares overdækket ude ved vejen

Fluer bekæmpes med rovfluer i gyllekanalerne. Bekæmpelse af rotter foregår via kommunen.

Lys

Der er belysning ved udleveringsrampen, som er tændt kortvarigt, når der læsses grise. Derudover er der lys ved foderladen (med bevægelsessensor). Der er stor afstand til naboerne, så lys vurderes ikke at give anledning til gener for omkringboende. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der samlet set ikke vil være lysgener fra ejendommen.

Energiforbrug

Den ansøgte ændring forventes at fastholde energiforbruget på ca. 25.000 kWh/år.

Vandforbrug

Det samlede vandforbrug på ejendommen forventes fortsat at være ca. 5.000 m³ årligt.

Spildevand

	Før	Efter	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	Ca. 500 m ³	Ca. 800 m ³	Gyllebeholder

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderne og er medregnet i norm for gyllemængde.

Affald og kemikalier

Døde dyr opbevares overdækket med kadaverkappe på fast areal og afhentes ca. 2 gange ugentligt eller efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normal indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag. Placering af døde dyr fremgår af situationsplan. For øvrigt affald gælder, at det sorteres og køres på genbrugsplads.

Fast affald

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	Ca. 500 kg	Ca. 500 kg	I container (storsække til Marius Pedersen)	1-2 gange/år til genbrugsplads

Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	Ca. 20 kg	Ca. 20 kg	I foderladen	Jernhandler
Jern	1.000	1.000		Jernhandler

Beskrivelse af kemikalier generelt

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 02 01 08	0	0		
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	0	0		
Spildolie EAK kode 20 01 26	0	0		
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker) EAK kode 18 01 03	Ca. 10 kg	Ca. 10 kg	I kanyleboks	Kommunal genbrugsplads

Veterinærartikler og kemikalier

Medicin opbevares i medicinskab.

Olie og kemikalier

Der er ingen dieseltanke på ejendommen.

Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholderen tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol- følgende punkter anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.

- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyrlægerapporter opbevares og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stalden samt med foderanlæg og -stationer.
- Gyllebeholder og -rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Driftsforstyrrelser og uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

C1. Oplysninger om ejendommen

Husdyrbrugets ophør

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil gyllebeholderen blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Management og BAT

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens evt. medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

BAT opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT af sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og at udbringe gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er BAT for opbevaring af gylle at gyllebeholderen efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderen er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bund er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager. Disse regler indebærer bl.a. 10 årig beholderkontrol.

BAT ammoniak

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg samt opbevaring af husdyrgødning.

Ammoniakemissionen beregnes i it-systemet, hvor der også udføres en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning).

BAT emissionskrav for ammoniak

Da BAT-kravet er overholdt, er der ikke behov for at undersøge andre tiltag for at reducere ammoniakfordampningen. BAT-kravet er overholdt med 0 kg N.

Vandteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at sikre at ødelagte vandrør opdages.

Energiteknologi på ejendommen (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. På denne ejendom er der imidlertid naturlig ventilation i staldene, hvilket medvirker til at reducere energiforbruget.

- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

BAT staldteknologi

Stalde er indrettet med delvist fast gulv og spalter i gødearealet i stald nord og stald syd, hvilket er BAT.

Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale opfyldes i overensstemmelse med lovkrav med halm.

Dyrene fodres efter deres behov. Dette giver en målrettet fodringsstrategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

BAT foder

Der er meget fokus på fodring, idet fodringen er essentiel for dyrenes tilvækst og trivsel.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm. Herefter justeres foderplanerne løbende.
- Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.

Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Da BAT-kravet overholdes uden ekstra ammoniakreducerende teknologier, og da ændringen af produktionen udelukkende foretages i eksisterende stalde, vil der ikke blive installeret miljøteknologi i staldene.

D. Miljøkonsekvensrapport

Beskrivelse af det ansøgte

1 a.

Der er søgt om fortsat anvendelse af 2 slagtesvinestalde med terrasser samt et udleveringsrum med et samlet produktionsareal på 1.646 m² til produktion af ca. 8.500 slagtesvin. Anvendelsen af en gyllebeholder med et overfladeareal på ca. 540 m² fortsætter.

Fremadrettet vil den lovlige produktion set i forhold til miljøgodkendelse af dyreholdet ikke være begrænset af antal og vægtgrænser. Dette skyldes at grundlaget for den nye husdyrgodkendelseslov er, at udledningen af lugt og ammoniak fra en bedrift er den samme, uanset hvor mange dyr der produceres, idet det er produktionsarealets størrelse, der er afgørende for emissionen (ammoniakfordampningen).

De eksisterende bygninger overholder alle afstandskrav, og ligger ikke indenfor bygge-, beskyttelseslinier og fredninger.

Husdyrbrugets anlæg ligger sydvest for Øster Ulslev i Guldborgsund Kommune.

Anlægget ligger i et kuperet landskabsområde.

Det er vurderingen at det ønskede projekt, som ikke indebærer nybyggeri, ikke vil påvirke landskabelige værdier eller er i konflikt med kommuneplaner.

1b.

Der er ikke nærhed til andre husdyrbrug. Derfor er der i beregning af lugtpåvirkning af naboer ikke regnet med kumulation. I forhold til et enkelt Kategori 1-naturområde er der beregnet kumulation for ammoniakdeposition, da der er andre husdyrbrug i området, som ligger i

nærheden af naturområdet på. Totaldepositionen er imidlertid kun 0,2 kg N/år, så det vurderes at projektet ikke giver anledning til væsentlige ændringer af naturområdet.

Lugtgenekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste enkeltliggende bolig overholdes.

Der er i ansøgningssystemet foretaget beregning af husdyrbrugets påvirkning af relevante naturområder med ammoniak. Anlæggets påvirkning af naturområder ligger under de generelle afskæringskriterier både for totaldeposition og merbelastning.

Stalde og gyllebeholder er etableret efter gældende forskrifter, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen. Der foretages beholderkontrol hvert 10. år.

Bedriften overholder de fastsatte genekriterier for hhv. lugt og ammoniak, der er fastlagt i lovgivningen. Det vurderes at det ønskede projekt, som ikke indebærer etablering af nybyggeri, ikke vil have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

1c.

På ejendommen er management en væsentlig del af de foranstaltninger, der reducerer og er med til at man undgår væsentlige skadelige virkninger på miljøet.

Management der kan begrænse skadelige påvirkninger af miljøet omfatter korrekt håndtering af affald, rengøring i og omkring staldene, kontrol af el- og vandforbrug. Derudover er korrekt håndtering af gyllebeholder, samt korrekt håndtering af gyllen ved udbringning væsentlige forudsætninger for at undgå skadelige virkninger på miljøet.

Ejendommens beredskabsplan har også stor betydning for at kunne håndtere uheld og dermed reducere negative effekter.

Det vurderes at ansøger med de anførte tiltag har forebygget og begrænset væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

1d.

Godkendelsen gør det muligt at udnytte potentialet i de eksisterende stalde mere optimalt, i takt med at driften bliver mere effektiv og grisenes tilvækst stiger. Derudover vil der fortsat være stordriftsfordele mht. management, foder m.v.

Det vurderes at der ikke er egentlige alternativer til den ønskede godkendelse, da der ikke vil være økonomi i at have produktionen fordelt på 2 ejendomme.

Ikke teknisk resume

Ejendommen ejes og drives af Jens Ringsing. Husdyrproduktionen på ejendommen består af slagtesvin fra ca. 30 kg.

Ejendommens lovlige husdyrbrug er fastlagt ud fra den eksisterende anmeldelse af skift i dyretype fra 2015. Det lovlige dyrehold er på 7.385 slagtesvin (31–112 kg).

Der ønskes en mindre udvidelse i antallet af slagtesvin (antal og vægtinterval) til ca. 8.500 slagtesvin. Der søges derfor om en miljøgodkendelse efter den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, der trådte i kraft den 1. august 2017, hvor ejendommen bliver godkendt i forhold til produktionsarealets størrelse.

Produktionsarealet ønskes fortsat på i alt 1.646 m² efter samt ca. 540 m² gyllebeholder-overflade.

Ændringer i forbindelse med udvidelsen

Der sker ingen synlige ændringer i forbindelse med projektet, der ønskes udelukkende mulighed for at producere optimalt i de eksisterende stalde, hvilket kan resultere i en lidt større produktion.

Håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødningen fra produktionen er gylle. Gyllen opbevares i en eksisterende gyllebeholder, der ligger i forbindelse med produktionsanlægget. I forbindelse med håndtering af gylle kan der kortvarigt være lugt- og støjgener, men da naboer er beliggende i god afstand til ejendommen, og da der udvises omtanke og tages hensyn til naboerne, forventes der ikke væsentlige gener ift. lugt og støj.

Lugt

Lugtgenen fra den ansøgte produktion beregnes til 207 m for nabo; 449 m til samlet bebyggelse og 600 m til byzone. Der er konkret 323 m til nabo på Krumsøvej 20. Der er 1.291 m til samlet bebyggelse ved Krumsøvej 18 og endelig ca. 8.300 m til byzone ved Holeby By.

På baggrund af ovenstående overholdes lugtgenekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo.

Påvirkning af naturområder

Der ligger enkelte naturområder i nærområdet (sø, mose, eng, overdrev og skov). Nærmeste kat. 1 natur ligger ca. 650 m fra anlægget. Der er ca. 2.750 m til kat. 2 natur. Nærmeste kat. 3 naturområde ligger ca. 350 m fra staldanlægget.

Der er en totaldeposition på 0,2 kg N til nærmeste kat. 1 naturområde.

Der er en totaldeposition på 0,0 kg N til nærmeste kat. 2 naturområde.

De generelle afskæringskriterier for totalbelastning/merbelastning i forhold til 8-års drift overholdes for alle naturområder.

Befolkningen og menneskers sundhed

Staldanlægget er med naturlig ventilation, og da dyrene har adgang til terrasser, hvor hovedparten af gødningen afsættes, er ammoniakkoncentrationen i stalden væsentligt reduceret, hvilket har betydning både for dyrenes og staldpersonalets sundhed.

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere genepåvirkninger.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler.

Påvirkning af jordarealer og jordbund, vand, luft og klima

Der vurderes ikke at være særlige forhold omkring arealer og jordbund der indikerer, at husdyrbruget udgør en risiko for påvirkning af disse.

Det vurderes at produktionen ikke udgør en risiko for skadelig virkning på overfladevand, bl.a. fordi der udvises forsigtighed ved håndtering af gylle og der er udarbejdet en beredskabsplan med instrukser for håndtering af ulykker med gylle, olie, kemikalier mv.

Det vurderes at produktionen ikke udgør en risiko for luft og klima, da der anvendes godkendte staldsystemer.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

Det vurderes at projektet ikke udgør en risiko for påvirkning af materielle goder og kulturarv. Som tidligere nævnt vil der ikke blive etableret nybyggeri som følge af projektet. På baggrund heraf vurderes det, at landskabet ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samspil mellem to eller flere af ovenstående

Det vurderes at evt. samspil mellem flere af ovenstående faktorer ikke vil give anledning til væsentlige påvirkninger og forurening.

Sårbarhed

Det vurderes at ejendommens beredskabsplan, indretning og daglige drift mindsker risici for større ulykker og katastrofer.

BAT

Husdyrbruget overholder BAT-kravet til ammoniak. BAT står for Bedst Anvendelige Teknologi, og det er et krav i en miljøgodkendelse, at husdyrbruget anvender den Bedst Anvendelige Teknologi for at reducere forureningen fra husdyrbruget mest muligt under hensyntagen til det økonomisk mulige.

Der anvendes desuden BAT ift. udbringning af husdyrgødning, da der er minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet i gyllebeholdere på ejendommen (og eksterne beholdere), og husdyrgødningen udbringes miljømæssigt optimalt, når planternes optagelse af næringsstoffer er optimalt.

Ift. vandforbrug reduceres vandspild mest muligt ved at placere drikkepipler over trug, samt når staldene sættes i blød inden vask med højtryksrensere. Desuden efterses drikkevandspipler jævnligt og udskiftes, når det skønnes nødvendigt. Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge yderligere spild og for at sikre at ødelagte vandrør opdages.

Ift. elforbrug reduceres forbruget mest muligt, når unødigt belysning undgås, der er etableret (delvis) lavenergibelysning.

Staldene er indrettet med delvist fast gulv, der reducerer ammoniakfordampningen, på nær udleveringsrummet, der er udført med drænet gulv + spalter. Desuden holdes der fokus på en effektiv fodring, så dyrene udnytter foderet optimalt, og spild holdes på et minimum.

Alternativer

Da BAT-kravet er overholdt i de eksisterende stalde, vil der ikke blive installeret miljøteknologi på ejendommen.

Godkendelsen gør det muligt at udnytte potentialet i de eksisterende stalde mere optimalt, samt øge indtjeningen i produktionen.

Forhold der kan reducere miljøpåvirkning

Derudover er der udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er foreneligt med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder habitatdirektivets bilag IV-arter såvel i som udenfor Natura 2000 områder.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

Miljøledelse

Husdyrbruget udleder mindre end 3.500 kg N/år, men det er alligevel et §16a husdyrbrug, da det er et IE-brug med mere end 2000 stipladser til slagtesvin, er der krav om miljøledelse på bedriften. Miljøledelse skal indføres senest, når miljøgodkendelsen meddeles. Dokumentation for at der er indført miljøledelse skal kunne fremvises, når kommunen efterfølgende kommer på miljøtilsyn på ejendommen. Ansøger er opmærksom på dette, og miljøledelsessystemet vil fremadrettet være en del af miljømappen.

Denne miljøkonsekvensrapport er udarbejdet af miljøkonsulent Heidi Ledskov, ansat i rådgivningsvirksomheden VKST, uddannet agronom med mere end 10 års erfaring med udarbejdelse af miljøansøgninger til husdyrbrug, samt 6 års erfaring som miljøsagsbehandler i en kommune.

Miljø- og arbejdsmiljøkonsulent Heidi Ledskov

hsl@vkst.dk

tlf.: 51 48 90 81

Rådgivningsvirksomheden VKST, CVR: 35448020

Fulbyvej 15, 4180 Sorø, www.vkst.dk

